

ТУТУНСКА БАНКА
Членка на групацијата на NLB

Годишен извештај 2003

The Banker

Bank of the Year 2003
Macedonia

Содржина

Профил на Банката	7
Мисија на Банката	
Финансиски показатели	8
Тутунска банка (МСС)	
Тутунска банка групација (МСС)	9
Обраќање на Првиот Генерален Директор	10
Акционерски капитал и сопственичка структура	12
Управен одбор	14
Менаџерски тим	15
Преглед на финансиските резултати на Банката	17
Извори и средства	18
Кредитно портфолио	19
Преглед на деловни активности	20
Кредитни активности кај правни субјекти	
Работа со население (retail)	21
Депозитни активности	
Кредитни активности кај население	22
Девизно работење	23
Кореспондентски банки	24
Организација и кадри	25
Организациона шема	26
Мрежа на експозитури на Тутунска банка а.д. Скопје	27
Консолидиран финансиски извештај за годината којашто завршува на 31 декември 2003 со Независно Ревизорско Мислење	29
Финансиски извештаи за годините што завршуваат на 31 декември 2003 и 31 декември 2002	59

Профил на Банката

Тутунска банка АД Скопје е една од најголемите банкарски и финансиски институции во Република Македонија, прва по перформансите и една од најуспешните банки во групацијата на НЛБ.

Во вкупниот капитал на Банката групацијата на НЛБ учествува со 76,57%, а останатиот дел од 23,43% е сопственост на правни и физички лица од Македонија.

Банката е значаен учесник во сите финансиски случувања во Македонија, главен финансиски партнер во развојот и во поддршката на малите и средни претпријатија и водечка во кредитирање на населението.

Со понуда на модерни продукти и услуги и со примена на принципи на современо банкарство, Банката го поттикнува домашното штедење, влијае на развојот на кредитната култура и го поддржува развојот на националната економија.

Банката е еден од најуспешните промотери на македонскиот бизнис на меѓународните пазари.

Банката располага со мрежа од 18 експозитури, организирани како мали Банки, со понуда на целосен пакет современи продукти и услуги.

Тутунска банка е наградена од Finance Central Europe за Банка со најголем остварен профит меѓу банките во Македонија за 2002, 2003 и 2004 година.

Во 2003 година за извонредните резултати во севкупното работење, Банката го доби престижното признание за **Банка на годината за 2003-та во Македонија**, од финансискиот магазин The Banker.

Мисија на Банката

Нашата цел е да бидеме помеѓу водечките финансиски институции во земјата.

Да обезбедиме повисоко ниво на квалитет на услугите, современа понуда на нови продукти и градење на традицијата на Банката.

Преку ефикасноста и економичноста во работењето да оствариме профит.

Финансиски показатели

Табела 1: Избрани финансиски показатели за Банката врз основа на неконсолидирани ревидирани финансиски извештаи изготвени во согласност со Македонските сметководствени стандарди

ТУТУНСКА БАНКА (МСС)

	во илјади МКД		
	2003	2002	2001
Приходи (за периодот)			
Нето приходи од камати	601.578	473.252	408.616
Нето приходи од провизии	216.813	267.388	255.657
Добивка пред резервации и оданочување	511.024	430.586	385.827
Добивка пред оданочување	275.490	258.492	212.313
Нето добивка за периодот	265.617	243.569	199.704
	2003	2002	2001
Состојба (на крај на година)			
Вкупна актива	11.902.492	9.226.799	7.929.923
Кредити на комитенти	6.643.824	5.145.558	3.408.067
Депозити од комитенти	6.049.775	3.762.442	4.272.234
Капитал и резерви	2.475.609	1.898.598	1.735.358
Акционерски капитал	1.883.351	1.402.103	1.320.599
	2003	2002	2001
Оперативни показатели			
ROA враќање на вкупна актива (пред даноци)	2,61%	3,02%	3,04%
ROE враќање на капиталот (пред даноци)	14,20%	16,11%	14,14%
Нето каматна маргина	5,69%	5,52%	5,85%
Акционерски капитал / Вкупна актива	15,82%	15,20%	16,67%
Капитална адекватност	21,87%	25,85%	28,30%
Трошоци покриени со нето некаматни приходи	76%	89%	91%
Cost/Income Ratio	42%	48%	40%
Трошоци/Вкупна актива	3,15%	4,24%	3,20%
	2003	2002	2001
Факти и бројки			
Број на акционери	304	311	302
Број на акции	693.866	533.450	506.307
Дивиденда по акција (во МКД)	278	262	280
Дивиденда/ Номинална вредност на акција	28%	26%	28%
Дивиденда/ Акционерски капитал	10,24%	9,97%	10,73%
Нето добивка / Број на акции	383	457	394
Број на вработени	250	205	161
Експозитури	18	18	17
	2003	2002	2001
Официјален курс на НБРМ (на крајот на годината)			
ЕУРО 1=МКД	61,29	61,07	60,96
УСД 1=МКД	49,05	58,59	69,17

Забелешка:

1) ROE и ROA се пресметани врз основа на просечна состојба на капиталот и активата на Банката

Табела 2: Избрани финансиски показатели за Групацијата на Тутунска банка врз основа на консолидирани ревидирани финансиски извештаи изготвени во согласност со Македонските сметководствени стандарди

ТУТУНСКА БАНКА ГРУПАЦИЈА (МСС)

	во илјади МКД		
	2003	2002	2001
Приходи (за периодот)			
Нето приходи од камати	597.762	473.292	408.616
Нето приходи од провизии	236.993	277.829	255.657
Добивка пред резервации и оданочување	530.985	439.745	393.257
Добивка пред оданочување	294.969	269.184	219.743
Нето добивка за периодот	283.164	253.330	206.632
	2003	2002	2001
Состојба (на крај на година)			
Вкупна актива	11.945.371	9.243.721	7.935.272
Кредити на комитенти	6.643.824	5.099.412	3.408.067
Депозити од комитенти	6.065.176	3.759.983	4.269.045
Капитал и резерви	2.502.893	1.916.666	1.744.312
	2003	2002	2001
Оперативни показатели			
ROA враќање на вкупна актива (пред даноци)	2,78%	3,13%	3,14%
ROE враќање на капиталот (пред даноци)	15,15%	16,73%	14,63%
Нето каматна маргина	5,69%	5,52%	5,85%
	2003	2002	2001
Факти и бројки			
Број на вработени	253	208	164
Експозитури	18	18	17
	2003	2002	2001
Официјален курс на НБРМ (на крајот на годината)			
ЕУРО 1=МКД	61,29	61,07	60,96
УСД 1=МКД	49,05	58,59	69,17

Забелешка:

1) ROE и ROA се пресметани врз основа на просечна состојба на капиталот и активата на Банката

Обраќање на Првиот Генерален Директор

Почитувани акционери, дами и господа

Тутунска банка оствари уште една успешна деловна година. Успехот на Банката е исклучителен како според остварениот финансиски резултат, така и според растот на бизнисот и зајакнатиот пазарен удел.

Сепак, економските услови во кои Банката работеше беа далеку од посакуваните. За Република Македонија 2003 година беше уште една вообичаена година без значителен економски пораст и намалување на невработеноста. Очекуваната експанзија и почетокот на силен инвестиционен циклус изостанаа. Остварениот пораст од 2,7% на БДП беше недоволен за излез од рецесијата во која се наоѓа Македонија од почетокот на транзицијата, а странските директни инвестиции од 98 мил. УСД покажаа дека странскиот капитал се уште ја заобиколува Македонија. Накратко, македонската економија во 2003 година забележа:

- ✧ Рекордна невработеност од 38%
- ✧ Пораст на индустриското производство за 4,7% во однос на 2002 година
- ✧ Пораст на БДП од 2,7% во однос на 2002
- ✧ Буџетски дефицит од 1,1% од БДП
- ✧ Негативно салдо од 937 мил. УСД во трговската размена со странство

Но, и покрај слабата кондиција на економијата, сепак во одделни сегменти беа започнати позитивни трендови кои даваат оптимистички сигнал како за домашните субјекти, така и за странските инвеститори. За разлика од претходните години, со примената на Охридскиот договор започна политичката и безбедносна стабилизација на државата, што овозможи задржување на ценовната стабилност, ниска инфлација и стабилен курс на денарот во однос на Еврото. Секако, она што во контекст на стабилноста ја одбележа 2003 година е трендот на намалување на каматните стапки, кои за прв пат по осамостојувањето се едноцифрени, а Тутунска банка беше прва која ја проби психолошката бариера.

Банката минатата година беше мошне активна во сите сегменти на работење. Значителни резултати се остварени како во доменот на кредитирање на развојните проекти на малите и средни претпријатија (SME), микрофинансирањето и промоцијата на македонските извозни претпријатија, така и во кредитирање на потребите на населението, во кој сегмент Банката е континуирано водечка во поглед на пласманите, квалитетот и брзината на услугата.

Банката во 2003 оствари:

- ❖ билансна сума од 13.516.783 илјади МКД (221 мил. ЕУР)
- ❖ пораст на пласмани кај претпријатија за 33%
- ❖ пораст на пласмани кај население за 15%
- ❖ пораст на депозитите од претпријатија за 40%
- ❖ пораст на депозитите од население за 40%
- ❖ добивка пред резервации од 518.506 илјади МКД (8,5 мил. ЕУР) или пораст од 19%
- ❖ нето добивка од 265.617 илјади МКД (4,3 мил. ЕУР) или пораст од 9%
- ❖ поврат на капиталот ROE од 15%
- ❖ поврат на активата ROA од 2%
- ❖ адекватност на капиталот од 22%
- ❖ нето каматна маргина од 4,97%
- ❖ намалување на кредитирањето на тутунската индустрија на 14% (2002 год. 18%)

***податците се искажани според македонските прописи**

Исклучителни резултати беа остварени и во делот на девизното работење каде беше остварено двојно зголемување на оперативните активности и прометот, со што Банката се искачи на второ место по учеството на девизниот пазар на Република Македонија со 18,41%.

Бројот на клиенти е значително зголемен, а успехот е дотолку поголем што и нашите клиенти, како наши деловни партнери, остварија успешни резултати и се водечки во индустриите во кои дејствуваат.

Во 2003 година деловната мрежа на Банката е проширена за уште две нови експозитури Скопје-Центар и Неготино, кои се организирани како мали банки со понуда на комплетен пакет продукти и услуги и можност за користење на услугите на е-банкарството. Со тоа, Банката ја проширува регионалната застапеност преку 18 експозитури во 14 градови во Македонија.

Почитувани акционери,

Тутунска банка заврши уште една успешна година. Годишната во која славејме мал јубилеј - 10 години постоење како комерцијална банка и 18 години од нашето основање како финансиска институција, беше одбележана со престижното признание **Банка на годината за 2003-та во Македонија**, на финансискиот магазин The Banker, што претставува највисоко меѓународно признание за Банката. Сите овие успешни резултати и признанија секако дека многу ни значат, на менаџментот и на сите вработени, но истовремено претставуваат обврска и предизвик да постигнеме подобри резултати во 2004 година.

Ви благодарам,

Ѓорѓи ЈАНЧЕВСКИ

Акционерски капитал и сопственичка структура

Акционерскиот капитал на Банката на крајот на 2003 година изнесува 1.883.351 илјади денари и е за 34% поголем во однос на 2002 година. Зголемувањето се должи на одлуката за целосна конверзија на субординираниот заем, во износ од 7,7 мил. ЕУР, во траен влог на заемодавачот. За таа цел беа реализирани Единаесеттата (јуни 2003 година) и Дванаесеттата емисија на акции на Банката (декември 2003 година), за купувачот LB InterFinanz AG Zurich, кој се стекна со 160.416 обични акции на Банката.

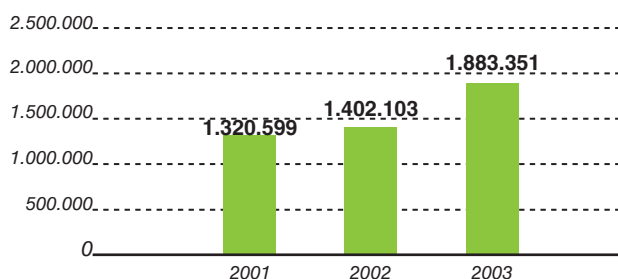
Со тоа вкупниот број на акции на Банката во 2003 година изнесува 693.866, од кои 50.221 се приоритетни и 643.645 обични акции. Номиналната вредност по акција изнесува 1000 МКД.

Банката има вкупно 304 акционери, од кои 165 се правни и 139 физички лица. Со реализација на купопродажни трансакции меѓу постоечките акционери на Банката, дојде до промена на сопственичката структура кај Банката, со што на 31.12.2003 година акционерската структура е како што следува:

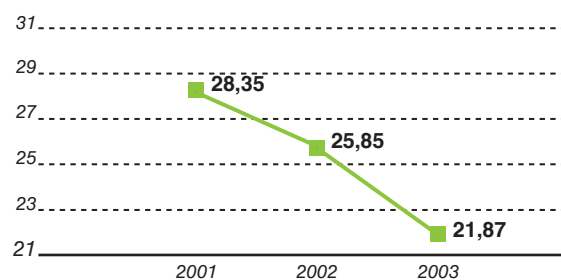
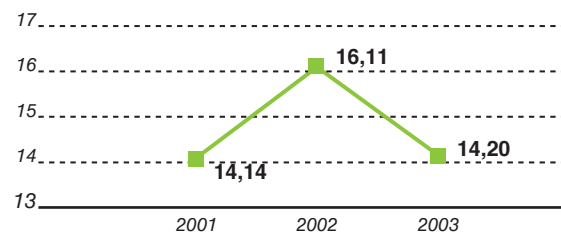
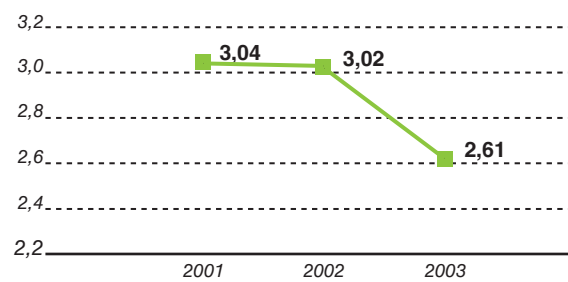
Најголеми акционери	(%) во обични акции
1. LHB Internationale Handelsbank AG Франкфурт	35,21
2. LB Interfinanz AG Цирих	24,92
3. Nova Ljubljanska Banka dd Љубљана	16,44
4. ТК Боро Петрушевски Палучар АД Куманово	9,52
5. АД Струмица Табак-Струмица	4,80
6. Сокомак АД Битола	1,28
7. Останати (под 1%)	7,83

Гарантниот капитал на Банката на 31.12.2003 година изнесуваше 2.161.630 илјади МКД. Адекватноста на капиталот е 21,87%.

Акционерски капитал (000) МКД

Во 2003 година, Банката оствари 14,20% поврат на капиталот (ROE) пред оданочување. По повеќегодишниот тренд на континуиран пораст, повратот на капиталот е нешто понизок во 2003 година, што е сосема разбирливо ако се има предвид дека во 2003 година започна поинтензивен тренд на пад на активните каматни стапки и провизиите.

Адекватност на капиталот (%) МКД**ROE враќање на капиталот,
пред оданочување (%)****ROA враќање на активата,
пред оданочување (%)**

Управен одбор на Тутунска банка АД Скопје

Претседател

Борис ЗАКРАЈШЕК

*Претседател на Управата на LHB Internationale Handelsbank AG, Frankfurt и
Претседател на Управниот одбор на Тутунска банка АД, Скопје*

Членови

Матеј НАРАТ

*Член на Управата на Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana и
Заменик Претседател на Управниот одбор на Тутунска банка АД, Скопје*

Алојз ЈАМНИК

Директор на Центарот за управување со ризици на Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana

Никола МРКИЌ

Член на Управата на LHB Internationale Handelsbank AG, Frankfurt

Газменд КАДРИУ

Независен банкарски консултант

Славко БУРНАЗОВСКИ

Тутунски Комбинат Боро Петрушевски - Папучар АД, Куманово

Ило ТАСЕВСКИ

Директор на Сокомак АД, Битола

Менаџерски тим

Работоводен орган

Ѓорѓи ЈАНЧЕВСКИ

Прв Генерален Директор

Љубе РАЈЕВСКИ

Втор Генерален Директор

Томе ПЕРИНСКИ

Генерален Директор

Јанко ГЕДРИХ

Генерален Директор

Директори на сектори

Тихомир Трајковски - Директор, Сектор за внатрешна ревизија

Јорданка Грујоска - Директор, Сектор за развој и логистика

Стојна Стојкоска - Директор, Сектор за управување со ризици, финансии и средства

Љиљана Настоска - Директор, Сектор за работа со стратешки клиенти

Душко Спиковски - Помошник Директор, Деловна мрежа

Слаѓана Белева - Помошник Директор, Сектор за платен промет и логистика на продажбата

Презентираните илустрации се репродукции од уметнички дела кои беа претставени на изложбата во Франкфурт - Германија, организирана од страна на Тутунска банка АД Скопје и LHB Internationale Handelsbank AG Frankfurt.

Глигор ЧЕМЕРСКИ
НАСТАН НА ЕЗЕРОТО
масло на платно
110 x 135 cm

Илија ПЕНУШЛИСКИ
дело од циклусот
ИСЧЕЗНАТИ ГРАДОВИ
масло на платно
81 x 100 cm

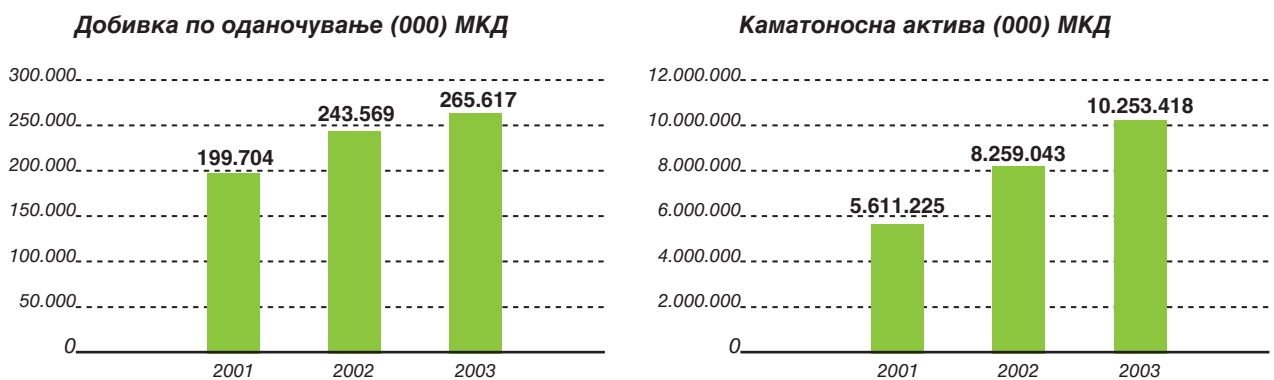

Сергеј АНДРЕЕВСКИ
МАЈЛС ДЕЈВИС I
масло на платно
122 x 91,5 cm

Преглед на финансискиите резултати на Банката

Тутунска банка оствари нето добивка од 265.617 илјади МКД или 9% повеќе во однос на 2002 година.

Нето добивката по акција изнесува 383 МКД, а повратокот на капиталот (ROE) 14,20%. Банката во 2003 година исплати дивиденда од 278 МКД по акција или 28% од номиналната вредност на акциите.

Банката оствари **нето приходи по камати** во износ од 601.578 илјади МКД или за 27% повеќе во однос на 2002 година, со нето каматна маргина од 5,69%. Главен генератор на приходите од камати беше зголемениот обем на операции и зголемената **нето каматоносна актива на Банката** која во 2003 година изнесуваше 10.253.418 илјади МКД.

Кај каматните приходи најголемо учество имаат нето приходите од камати од претпријатија, а најголем пораст од 60% е остварен кај нето приходите од камати од население.

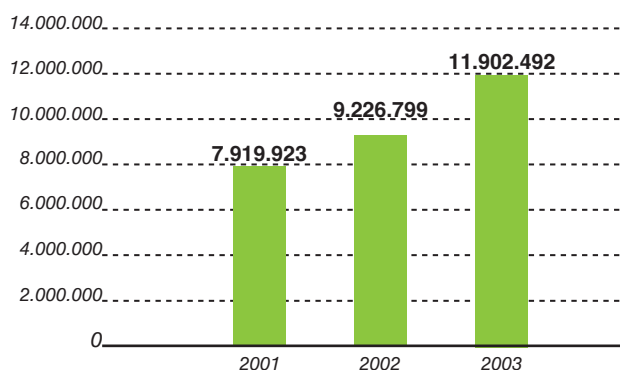
Нето приходите од провизии изнесуваат 216.813 илјади МКД и се пониски за 19%, иако Банката во однос на 2002 година двојно го зголеми обемот на трансакции на кои што наплатува провизии. Намалувањето на приходите од провизии е резултат на значително намалените провизии за банкарските услуги на пазарот во Република Македонија.

Расходите од редовно работење во 2003 година изнесуваат 374.646 илјади МКД и се за 4% пониски од 2002 година. Со тоа се остварува и еден од приоритетите на Банката- одржување на оптимално ниво на трошоци преку водење рационална политика на трошоци, што го покажува и остварениот *cost/income ratio* од 42,3%. Во 2002 година Банката оствари *cost/income ratio* од 47,6%. Расходите од работење во вкупната актива учествуваат со 3,14%, за разлика од 2002 година кога учествуваа со 4,2%. Покриеноста на расходите од работење со нето нека-матни приходи во 2003 година изнесува 76%.

Банката издвојува **резервации за ризични пласмани** кои соодветствуваат на порастот на пласманите и превзе-мениот ризик. Фондот за ризични пласмани во 2003 година е зголемен за дополнителни 235.534 илјади МКД.

Нето билансната сума на 31.12.2003 година изнесуваше 11.902.492 илјади МКД и е за 29% поголема во однос на 2002 година. Вкупната билансна сума, искажана согласно Македонските извештајни прописи, на 31.12. 2003 година изнесува 13.516.783 илјади МКД.

Нето билансна сума (000) МКД

Извори и срдесѝва

Во 2003 година Банката водеше стабилна финансиска политика, со обезбедување поволни (ценовно и рочно) извори на финансиски средства. Банката континуирано одржуваше оптимално ниво на денарско-девизна ликвидност, што овозможи навремено плаќање на обврските, по сите основи, кон комитентите и државата.

Банката оствари значително зголемување на изворите на средства, кои во однос на 2002 година претрпеа позитивна структурна промена во поглед на намалување на кредитната задолженост на Банката кон финансиските институции и зголемување на депозитите на клиенти во структурата на изворите.

Остварувањата во поглед на депозитната база на Банката се исклучително добри, со оглед на тоа дека за една година депозитите од клиенти се зголемени за 61% и на 31.12.2003 година изнесуваа 6.049.775 илјади МКД.

во илјади МКД				индекс
	31.12.2001	31.12.2002	31.12.2003	2003/2002
Позајмици и депозити				
од кредитни институции	1.758.180	3.374.547	3.152.155	94
Позајмици	1.470.424	2.777.426	2.873.335	103
Депозити	287.756	597.121	278.820	47
Депозити на клиенти	4.272.234	3.762.442	6.049.775	161
Депозити на правни лица	1.427.585	1.671.144	3.127.390	187
Депозити од население	2.394.649	2.085.198	2.885.617	138
Депозити на јавен сектор	450.000	6.100	36.768	602

Вишокот парични средства Банката го пласираше во благајнички записи на Народна банка на Република Македонија и преку Пазарот на пари и краткорочни хартии од вредност.

Кредитно портфолио

Вкупните одобрени нето кредити (на правни лица и население) во 2003 година изнесуваа 6.643.824 илјади МКД што е за 29% повеќе од 2002 година.

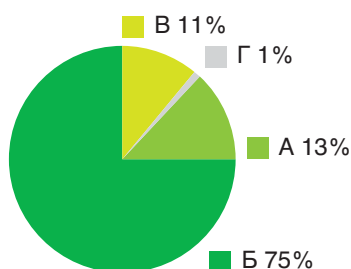
Значителен пораст на работењето е остварен како по видот и вредноста на реализираните кредити така и по обемот на вкупно извршените кредитни трансакции.

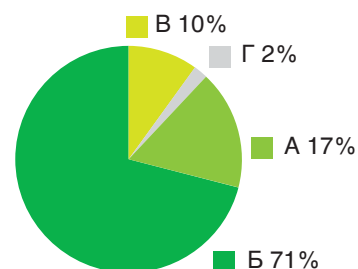
Учеството на долгорочните пласмани во структурата на кредитното портфолио (претпријатија, население, јавен сектор) е зголемено од 49% во 2002 на 63% во 2003 година. При тоа Банката постојано се водеше од принципот на рочна усогласеност помеѓу изворите и пласманите. Во структурата на кредитното портфолио по валута, во 2003 година, 47% од пласманите се девизни.

Банката оствари висок квалитет на кредитното портфолио во кое пласманите од А и Б ризична категорија учествуваат со 88%. Во поглед на учеството на А и Б пласманите поединечно, во 2003 година е забележителен пораст на пласманите од А категорија од 13% во 2002 на 17% во 2003 година. Просечното ниво на резервации одговара на Б-ризична категорија.

Класификација на кредити по ризични категории (31.12.2002)

Класификација на кредити по ризични категории (31.12.2003)

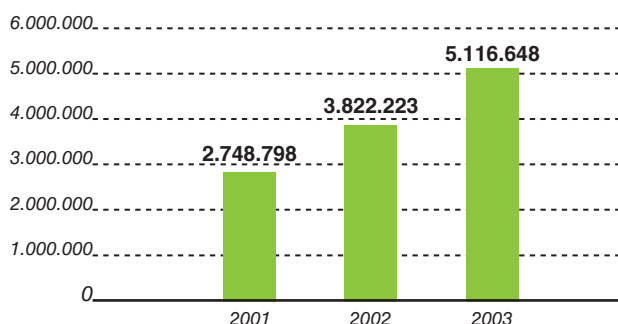
Преглед на деловни активности

Кредитни активности кај правни субјекти

Во 2003 година, кај правните лица Банката пласираше кредити во нето износ од 5.116.648 илјади МКД или за 34% повеќе во однос на 31.12.2002 година.

Покрај обемот, Банката го зголеми и квалитетот на услугите за правните субјекти преку непосредно следење на потребите на секој клиент поединечно и на развојот на неговиот бизнис, со зајакнат комерцијален пристап и понуда на постојните и нови продукти и услуги.

Нето кредити на претпријатија (000) МКД

Банката кредитните активности ги оствари во повеќе дејности на стопанството, со што значително го дисперзира ризикот на кредитното портфолио. Најголем дел од кредитите, 34,6% се пласирани во индустријата, додека 28% се пласирани во секторот трговија и финансии. Учеството на кредитите во тутунската индустрија е намалено од 18% во 2002 на 14% во 2003 година.

И во 2003 година Банката се ангажираше за обезбедување поволни извори за финансирање на развојни проекти на мали и средни претпријатија од приватниот сектор (SME), за инвестициони проекти и за поддршка на извозно ориентирани македонски претпријатија. За таа цел Банката обезбеди повеќе странски и домашни кредитни линии, и тоа:

- ✧ Проект за развој на приватниот сектор во Македонија, финансиран со средстава од Светската банка
- ✧ Кредитен програм финансиран со средства од Програмата на PHARE за мали и средни претпријатија
- ✧ Кредитна линија од Македонската банка за поддршка на развојот за финансирање на инвестициони проекти и извозни аранжмани
- ✧ Програма за микро и мали претпријатија од Македонската развојна фондација на претпријатија, финансирана со средстава од Кралството Холандија, наменета за мали бизниси и за индивидуални земјоделци
- ✧ Кредитна линија од развојната KfW Банка од Германија
- ✧ Кредитна линија финансирана со средства од Фондот за меѓународна соработка и развој на Република Кина-Тајван (Револвинг Фонд)
- ✧ Стокова кредитна линија од Република Италија
- ✧ Микро кредитна линија од Германско-Македонскиот Фонд, обезбедена со средства од развојната KfW Банка од Германија
- ✧ IFAD кредитната линија за финансирање развојни проекти од областа на земјоделието

Од вкупно пласираните кредити на претпријатија во 2003 година, најголем дел се од извори на:

- ✧ Тутунска банка 43%
- ✧ НЛБ-групација 30%
- ✧ Светска банка 11%

Работи со население (retail)

Банката во 2003 година, продолжи со развојот на севкупното работење со население (retail), преку подобрување на нивото на услуга, со проширување на понудата на конкурентни продукти, како и со развој на современи патишта на пласман.

Во рамки на развојот на деловната мрежа, од 2003 година започнаа со работа две нови експозитури Скопје-Центар и Неготино, кои заедно со останатите работат по принципот на мали банки и ги опслужуваат клиентите со комплетен пакет банкарски и финансиски услуги наменети за различни пазарни сегменти, како и со можност за користење на услугите на е-банкарството. Во 2003 година деловната мрежа на Банката ја сочинуваа 18 експозитури, во 14 градови во Македонија.

Депозитни активности

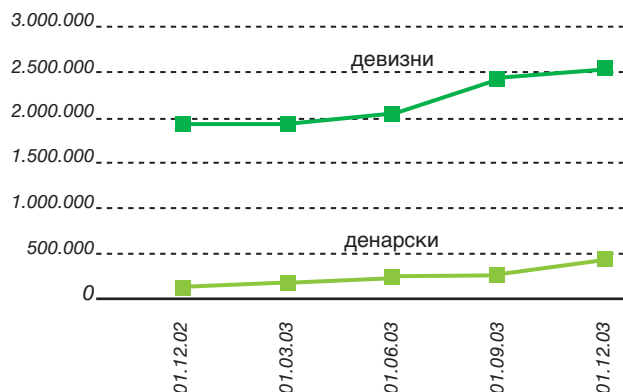
Во 2003 година продолжуваат поволните движења на денарското и девизното штедење на населението кај Банката. Вкупните депозити на население кај Банката со 31.12.2003 година изнесуваа 2.885.617 илјади МКД и забележаа значителен пораст од 38% во однос на 2002 година.

Денарските депозити пораснаа за 232% и на 31.12.2003 година изнесуваат 368.663 илјади МКД. Девизните депозити на население пораснаа за 31% во однос на 2002 година и на 31.12.2003 година изнесуваат 2.516.954 илјади МКД. Со тоа учеството на Банката во вкупниот банкарски сектор во 2003 година се зголеми на 9,17% (8,10% во 2002).

Иако во 2003 година беше остварен значителен пораст на депонираните денарски штедни влогови кај Банката, сепак е видливо дека граѓаните се уште го преферираат девизното штедење.

Движење на денарските и девизните депозити на население во Банката, во (000) МКД

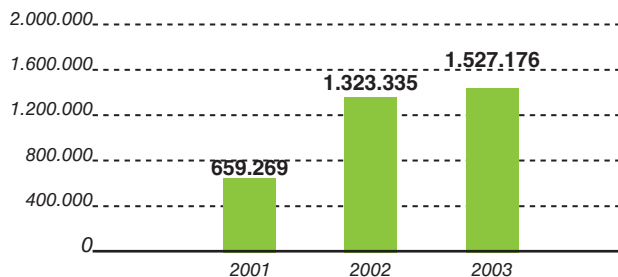
Во рамки на картичното работење, во текот на 2003, беа превземени повеќе активности во насока на унапредување на безготовинското работење, што резултираше со зголемување на бројот на корисници на платежни Diners картички. Истовремено, Банката доби лиценца за издавање и опслужување на картичната програма на MasterCard, со што во вкупната понуда на продукти се вклучуваат и нови 4 видови MasterCard картички.

Кредитни активности кај население

Во 2003 година Банката беше повторно една од најактивните во кредитирање на населението, преку понуда на нови продукти, подобрување на квалитетот и брзината на услугата, како и со каматна политика која одговара на пазарните услови.

Пласманите по кредити на население, со состојба на 31.12.2003 година изнесуваат 1.527.176 илјади МКД, што е за 15% повеќе во споредба со претходната година.

Нето кредити на население (000) МКД

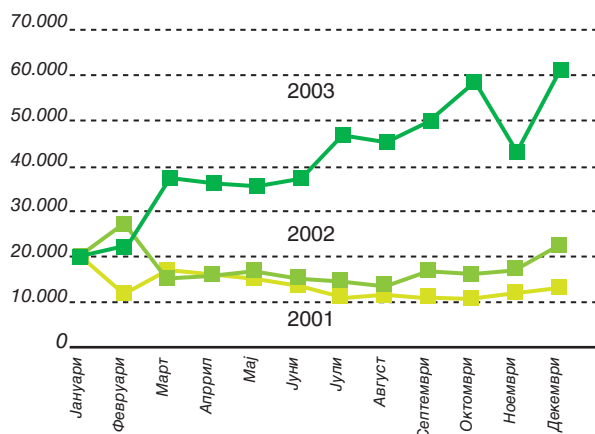
Во текот на 2003 година е остварен значителен пораст на кредитите за население, главно, како резултат на зголемувањето кај станбените, хипотекарните кредити и кредити со 100% девизен депозит, кои во вкупните кредити на население учествуваат со 66%.

Девизно работење

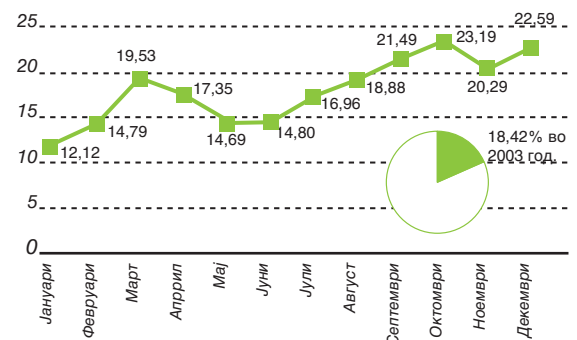
Минатата година исклучително добри резултати беа остварени во делот на девизното работење во Банката. Обемот на активности беше повеќекратно зголемен и остварени беа значителни финансиски ефекти. Удел во успехот, секако има и донесувањето на новиот Закон за девизно работење (октомври 2002) кој овозможи банките да внесат нов квалитет и нови продукти во своето работење.

Во 2003 година на девизниот пазар на Банката беше реализиран промет од 490 милиони УСД, што претставува значително зголемување на прометот за 149% во однос на 2002 година, кога беше реализиран промет од 197 милиони УСД.

Промет на девизниот пазар по месеци во 2003, 2002 и 2001 година, во УСД

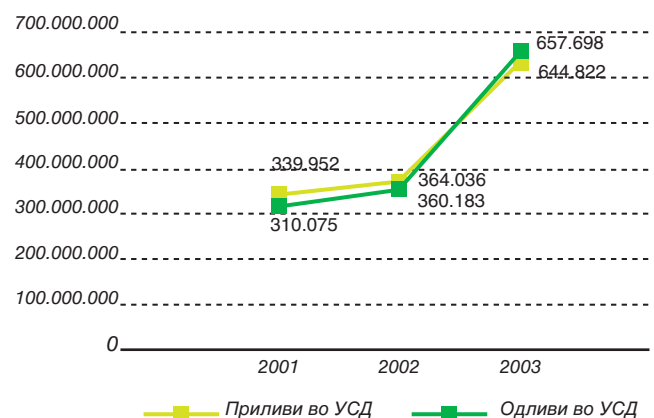
Процентуално учество на девизниот пазар во Република Македонија, во 2003 година

Со тоа, просечното учество на Банката во вкупниот промет на девизниот пазар на РМ, во 2003 година се зголеми на 18,42% (14,06% во 2002г.), а Банката се проби на второто место според учеството на девизниот пазар.

Во 2003 е реализиран вкупен промет на приливи и одливи во износ од 1.302.520 илјади УСД и споредено со прометот во 2002 година, кој изнесуваше 724.219 илјади УСД, бележи раст од 79,85%.

Остварени вкупни девизни приливи и одливи, (000) УСД

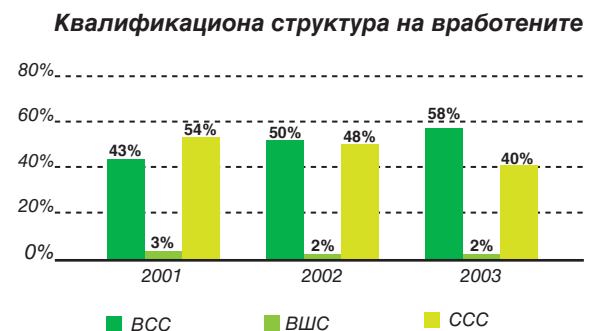
Кореспондентски банки

Земја	Банка - SWIFT адреса	Валута
Austria	* ADRIA BANK AG WIEN (ABAGATWW)	EUR
	* RZB AG WIEN (RZBAATWW)	EUR
	* ERSTE BANK DER OESTERREICHISCHE SPARKASSE AG WIEN (GIBAATWW)	EUR
Belgium	* ING BELGIUM SA/NV (BBRUBEBB)	EUR
Germany	* AMERICAN EXPRESS BANK FRANKFURT (AEIBDEFX)	EUR
	* COMMERZBANK FRANKFURT (COBADEFF)	EUR
	* DEUTSCHE BANK FRANKFURT (DEUTDEFF)	EUR
	* DRESDNER BANK FRANKFURT (DRESDEFF)	EUR
		USD
		CHF
	* LHB INTERNATIONALE HANDELSBANK AG FRANKFURT (LHBIDEFF)	EUR
		USD
		GBP
		CHF
Italy	* INTESA BCI MILANO (BCITITMM)	EUR
	* SANPAOLO IMI TORINO (IBSPITTM)	EUR
	* NOVA LJUBLJANSKA BANKA TRIESTE (LJBAIT2T)	EUR
	* UNICREDITO ITALIANO MILAN (UNICRITMM)	EUR
Slovenia	* NOVA LJUBLJANSKA BANKA LJUBLJANA (LJBASI2X)	EUR
		USD
Sweden	* SVENSKA HANDELSBANKEN STOCKHOLM (HANDSESS)	SEK
Switzerland	* UBS AG ZUPRICH (UBSWCHZH)	CHF
	* ZURCHER KANTONALBANK ZURICH (ZKBKCHZZ)	CHF
		EUR
		USD
	* BNP PARIBAS GENEVA (UEBGCHGG)	USD
U.S.A.	* AMERICAN EXPRESS BANK NEW YORK (AEIBUS33)	USD
	* DEUTSCHE BANK TRUST COMPANY AMERICAS NEW YORK (BKTRUS33)	USD
SiC (YU)	* CONTINENTAL BANKA NOVI SAD (CONACS22)	EUR

Организација и кадри

Во 2003 година согласно со новиот тренд во банкарството и потребата за развој на нов квалитет во односот со клиентите, Банката вовеле нова организациона структура која претставува премин кон нов клиентски ориентиран принцип на организација на процесите и истовремено започна со воведување на нов апликативен софтвер за банкарско работење кој треба да одговори на потребите за остварување високо продуктивно работење и постојаност во квалитетот на услугата.

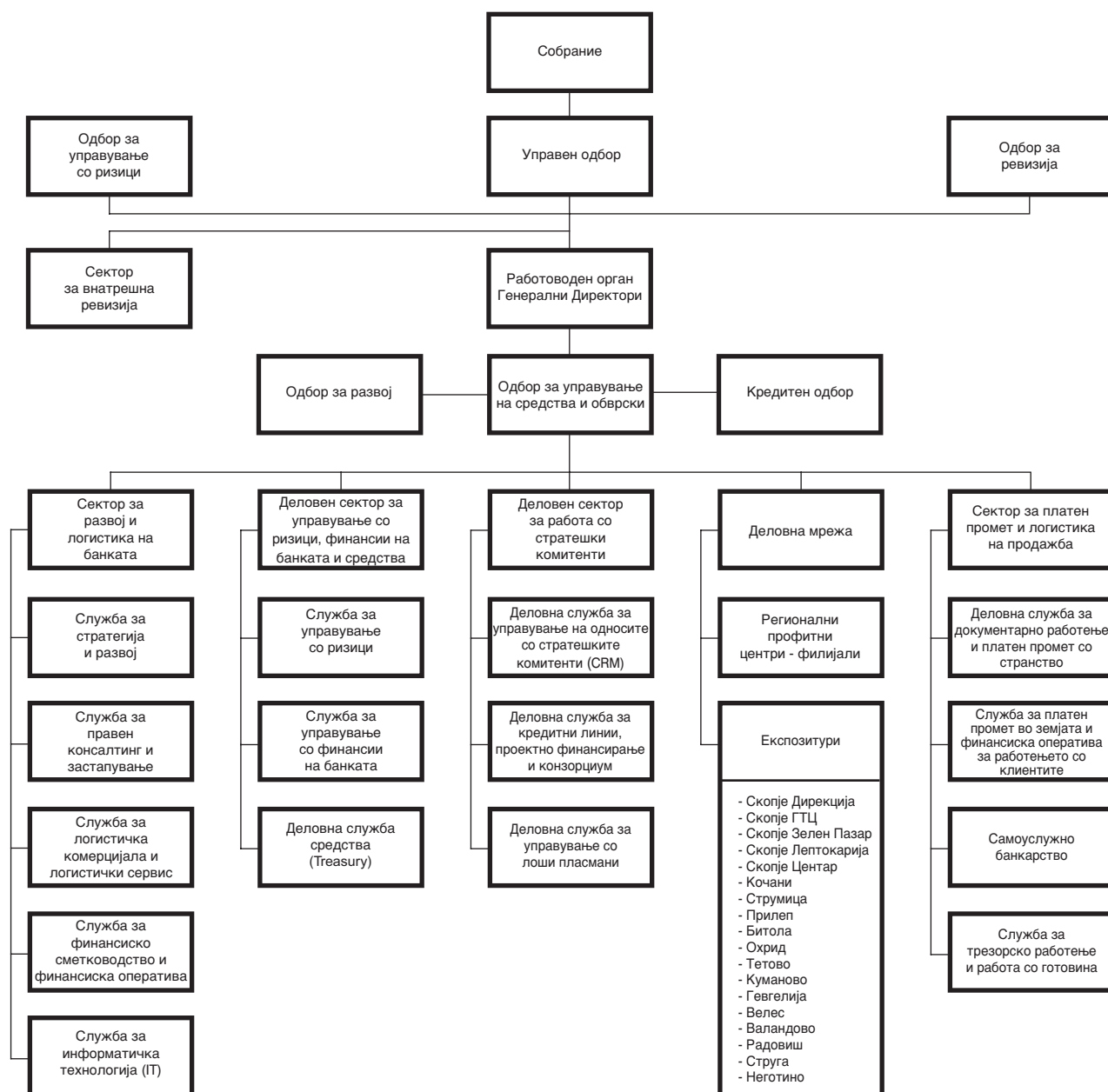
Новиот концепт на работа, динамичкиот органски раст на Банката и проширувањето на мрежата налагаат потреба од дополнителен стручен кадар, заради што во 2003 година беа вработени 45 нови работници, од кои 38 во комерцијалата и 7 во логистика. Со тоа бројот на вработените во Банката на крајот на 2003 година изнесува 250 и е за 22% поголем од 2002 година (205 вработени). Просечниот број на вработени во 2003 е 241.

Со новите вработувања настана и значителна промена во образовната структура на вработените при што учеството на вработените со високо образование од 50% во 2002 се зголеми на 58% во 2003 година.

Во текот на 2003 година беше спроведено и дополнително стручно усовршување и обука на вработените преку повеќе интерни обуки, преку посета на семинари и работилници, како и преку престој во странски банки, по теми од областа на банкарското работење.

Организациона шема

Мрежа на експозиции на Тушунска банка АД Скопје

СКОПЈЕ - ДИРЕКЦИЈА

12 Ударна Бригада бб
1000 Скопје, п.ф. 702
телефон: 02/ 31 05 601
телефакс: 02/ 31 05 681
SWIFT: TUTNMK 22
www.tb.com.mk
e-mail: tbanka1@tb.com.mk

СКОПЈЕ - ГТЦ

Кеј 13 Ноември 3, ГТЦ
1000 Скопје
телефон: 02/ 32 97 571
телефакс: 02/ 32 26 665

СКОПЈЕ - ЗЕЛЕН ПАЗАР

Градски сид блок 8
1000 Скопје
телефон: 02/ 31 14 289
телефакс: 02/ 31 15 909

СКОПЈЕ - ЛЕПТОКАРИЈА

Партизански одреди бб
1000 Скопје
телефон: 02/ 30 69 577
телефакс: 02/ 30 69 577

СКОПЈЕ - ЦЕНТАР

Васил Главинов 3/5
1000 Скопје
тел: 02/ 32 19 511
телефакс: 02/ 32 19 530

ТЕТОВО

Илинденска 18
1220 Тетово, п.ф. 5
телефон: 044/ 35 67 00
телефакс: 044/ 33 15 66

ПРИЛЕП

Бул. Гоце Делчев бб
7500 Прилеп, п.ф. 272
телефон: 048/ 41 97 55
телефакс: 048/ 41 97 56

БИТОЛА

Јосиф Христовски бб
зграда грозд, ламела 5
7000 Битола
телефон: 047/ 20 27 56
телефакс: 047/ 20 27 57

ОХРИД

Туристичка бб
6000 Охрид
телефон: 046/ 25 13 60
телефакс: 046/ 25 13 50

СТРУГА

Маршал Тито бб
6330 Струга
телефон: 046/ 78 27 65
телефакс: 046/ 78 86 40

КУМАНОВО

Маршал Тито бб
1300 Куманово, п.ф. 208
телефон: 031/ 43 84 21
телефакс: 031/ 43 84 24

ВЕЛЕС

Маршал Тито 80
1400 Велес
телефон: 043/ 22 19 11
телефакс: 043/ 22 12 82

ГЕВГЕЛИЈА

Маршал Тито бб
1840 Гевгелија
телефон: 034/ 21 54 41
телефакс: 034/ 21 52 41

СТРУМИЦА

Благој Мучето 4
2400 Струмица
телефон: 034/ 32 67 80
телефакс: 034/ 32 03 11

ВАЛАНДОВО

Моша Пијаде 2
2460 Валандово, п.ф. 7
телефон: 034/ 38 33 55
телефакс: 034/ 38 33 55

РАДОВИШ

Гоце Делчев 2
2420 Радовиш
телефон: 032/ 63 37 71
телефакс: 032/ 63 37 71

КОЧАНИ

Трговски Центар бл. А
2300 Кочани, п.ф. 41
телефон: 033/ 27 69 10
телефакс: 033/ 27 79 10

НЕГОТИНО

Маршал Тито бб
1440 Неготино
телефон: 043/ 36 40 10
телефакс: 043/ 36 26 57

Презентираните илустрации се репродукции од уметнички дела кои беа претставени на изложбата во Франкфурт - Германија, организирана од страна на Тутунска банка АД Скопје и LHB Internationale Handelsbank AG Frankfurt.

Глигор ЧЕМЕРСКИ
ЗЛАТНО ГНЕЗДО
масло на платно
100 x 80 cm

Илија ПЕНУШЛИСКИ
дело од циклусот
ИСЧЕЗНАТИ ГРАДОВИ
масло на платно
97 x 130 cm

Сергеј АНДРЕЕВСКИ
БАКНЕЖ СО РИБИТЕ I
масло на платно
102 x 76 cm

*Консолидиран финансиски извештај за годината
којашто завршува на 31 декември 2003
со Независно Ревизорско Мислење*

Општи информации

Тутунска Банка АД, Скопје (*Банката*) има големо овластување и ги извршува сите банкарски активности согласно законот.

Банката е подружница на Групацијата на Nova Ljubljanska Banka DD (NLB) која поседува 76,5% од акциите со право на управување. Групата претставува акционерско друштво основано и со седиште во Република Македонија. Консолидираните финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2003 се состојат од финансиски извештаи на Банката и нејзината подружница Тутунска брокер АД - Скопје, заеднички именувани како *Групата*. Адресата на регистрираното седиште на Групата е:

Дванаесетта ударна бригада б.б.
1000 Скопје
Република Македонија

Вработени

На 31 декември 2003 година Групата своите активности ги извршуваше со просечно 241 вработени (2002: 200).

Директори

Имињата на директорите кои работеа на раководни работни места во текот на финансиската година и до денот на издавање на овој извештај се прикажани во продолжение:

Прв Генерален Директор Ѓорѓи ЈАНЧЕВСКИ

Втор Генерален Директор Љубе РАЈЕВСКИ

Генерален Директор Томе ПЕРИНСКИ

Генерален Директор Јанко ГЕДРИХ

Директор на сектор за внатрешна ревизија Тихомир ТРАЈКОВСКИ

Директор на деловен сектор за управување со ризици, финансии и средства Стојна СТОЈКОСКА

Директор на деловен сектор за работа со стратешки коминтенти Љиљана НАСТОСКА

Директор на сектор за развој и логистика Јорданка ГРУЈОСКА

Помошник Директор на сектор за платен промет и логистика на продажбата Слаѓана БЕЛЕВА

Помошник Директор на деловен сектор - деловна мрежа Душко СПИКОВСКИ

Консолидиран биланс на приходи и расходи

(сите износи се искажани во илјади МКД)

	Забелешка	31 декември	
		2003	2002
Приходи од камата	3	855.627	713.039
Расходи од камата	3	(257.865)	(239.747)
Нето приходи од камата		597.762	473.292
Приходи од провизии и надоместоци	4	268.112	305.342
Расходи од провизии и надоместоци	4	(31.119)	(27.513)
Нето приходи од провизии и надоместоци		236.993	277.829
Приходи од дивиденди	5	10.083	4.742
Курсни разлики (нето)	6	50.975	57.014
Нето добивки од тргување		5.670	2.451
Останати приходи од работењето		9.205	20.855
Приходи од тековно работење		910.688	836.183
Расходи од тековно работење	7	(379.703)	(396.438)
Исправка на вредноста на сомнителни спорни побарувања	9	(236.016)	(170.561)
Добивка пред данок од добивка		294.969	269.184
Данок од добивка	10	(11.805)	(15.854)
Нето добивка		283.164	253.330

Консолидиран биланс на состојба

(сите износи се искажани во илјади МКД)

Забелешка

31 декември

2003

2002

АКТИВА

Парични средства и депозити кај Народна

Банка на Македонија

11 1.681.335 969.575

Благајнички записи

12 300.000 67.600

Пласмани во, и кредити на други банки

13 2.345.061 2.331.994

Хартии од вредност за тргување

14 293.335 133.141

Кредити

15 6.643.824 5.099.412

Долгорочни хартии од вредност

16 29.394 21.623

Материјални вложувања

17 494.384 507.639

Нематеријални вложувања

13.801 9.871

ABP и останата актива

18 144.237 102.866

Вкупна актива

11.945.371 9.243.721

ПАСИВА

Депозити на банки

19 275.719 597.121

Депозити на комитенти

20 6.065.176 3.759.983

Обврски по кредити

21 2.873.335 2.777.426

Посебна резерва за вонбилансни ставки

164.882 145.047

ПВР и останата пасива

22 63.366 47.478

Вкупна пасива

9.442.478 7.327.055

КАПИТАЛ

Акционерски капитал

693.866 533.450

Акционерска премија

965.275 647.626

Задржана добивка

281.063 249.749

Резерви

333.992 252.864

Резерви за сопствени акции

(4.892) (313)

Ревалоризациони резерви

233.589 233.290

Вкупно капитал

2.502.893 1.916.666

Вкупно пасива и капитал

11.945.371 9.243.721

Потенцијални и преземени обврски

23 1.922.065 1.330.282

На 26 февруари 2004 година Управниот Одбор ги одобри овие Консолидирани финансиски извештаи за издавање.

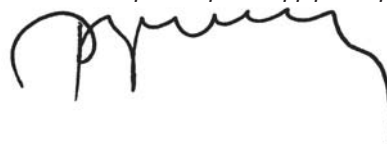
Ѓорѓи Јанчевски

Прв Генерален Директор

Љубе Рајевски

Втор Генерален Директор

Промени на капиталот

(во илјади МКД)	Акционерски капитал	Премии од акции	Задржана добивка	Резерви	Ревалори- зациона резерва	Сопствени акции	Вкупно капитал
Состојба на 1 јануари 2002	506.307	593.229	199.516	216.853	228.407	-	1.744.312
Нето добивка	-	-	253.330	-	-	-	253.330
Откупени сопствени акции	-	-	-	-	-	(1.920)	(1.920)
Продадени сопствени акции	-	111	-	-	-	1.607	1.718
Пренос меѓу фондови	27.143	54.286	(81.429)	-	-	-	-
Дивиденди	-	-	(60.552)	-	-	-	(60.552)
Награда на членови на Управен Одбор, Работоводен Одбор и вработени	-	-	(25.105)	-	-	-	(25.105)
Издвојување за законска резерва	-	-	(36.011)	36.011	-	-	-
Ефект од ревалоризација на материјални вложувања	-	-	-	-	4.595	-	4.595
Ефект од ревалоризација на амортизација	-	-	-	-	288	-	288
Состојба на 31 декември 2002	533.450	647.626	249.749	252.864	233.290	(313)	1.916.666
Состојба на 1 јануари 2003	533.450	647.626	249.749	252.864	233.290	(313)	1.916.666
Нето добивка	-	-	283.164	-	-	-	283.164
Емисија на акции	160.416	320.832	-	-	-	-	481.248
Дивиденди	-	-	(140.000)	-	-	-	(140.000)
Пренос од задржана добивка во резерви	-	-	(81.128)	81.128	-	-	-
Награда на членови на Управен Одбор, Работоводен Одбор и вработени	-	-	(30.722)	-	-	-	(30.722)
Ефект од ревалоризација на материјални и нематеријални вложувања	-	-	-	-	107	-	107
Ревалоризација на амортизација на материјални и нематеријални вложувања	-	-	-	-	192	-	192
Откуп на сопствени акции	-	(3.183)	-	-	-	(4.579)	(7.762)
Состојба на 31 декември 2003	693.866	965.275	281.063	333.992	233.589	(4.892)	2.502.893

Акционерскиот капитал на Групата се состои од 643.645 обични акции и 50.221 приоритетни акции. Номиналната вредност по акција изнесува МКД 1.000,00 или вкупно МКД 693.866.000,00. Подетални информации се дадени во Забелешка 26.

Средствата на резервите се сопствени средства на Групата кои служат за покривање на загубите што произлегуваат од ризиците со кои се соочува Групата во своето работење.

Според законската регулатива Групата треба да пресметува и издвојува 15% од нето добивката за годината за законска резерва се додека не се достигне износ еднаков од една петтина од основната главнина.

Консолидиран извештај за паричен тек

(сите износи се искажани во илјади МКД)

	Забелешка	31 декември	
		2003	2002
Паричен тек од основна дејност			
Добивка пред оданочување		294.969	269.184
Корегирана за:			
Амортизација и ревалоризација на амортизација на материјални и нематеријални вложувања	7	49.872	26.798
Расходувани материјални вложувања		3.603	11
Расходи за сомнителни и спорни побарувања	9	236.015	170.507
Приходи од дивиденди		(10.083)	(4.742)
Приходи од камати и провизии		(1.106.631)	(1.018.381)
Расходи од камати	3	257.949	239.747
Наплатени камати и провизии		1.088.484	992.419
Платени камати		(266.787)	(243.040)
Добивка од дејности пред промена на деловната актива		547.308	432.503
Зголемување (намалување) во деловната актива			
Финансиски инструменти за тргување		(160.194)	(105.631)
Пласмани во, и кредити на, други банки		(37.285)	(1.312.341)
Кредити и аванси дадени на останати клиенти		(1.721.528)	(1.840.981)
Прилив од продадени средства добиени во замена за сомнителни и спорни побарувања		-	2.616
Останата актива		(17.484)	6.749
Зголемување (намалување) на деловната пасива			
Примени депозити од Банки и други финансиски организации		(321.301)	309.980
Примени депозити од други клиенти		2.301.094	(509.062)
Останата пасива		9.923	(5.724)
Нето паричен тек од основната дејност пред оданочување		600.533	(3.021.891)
Платен данок од добивката		(18.341)	(778)
Нето паричен тек од основната дејност		582.192	(3.022.669)
Паричен тек од инвестициона дејност			
Набавка на материјални вложувања		(33.128)	(85.140)
Набавка на нематеријални вложувања		(7.216)	(6.378)
Купување на акции		(7.805)	(5.184)
Примени дивиденди		10.081	1.460
Нето паричен тек од инвестициона дејност		(38.068)	(95.242)

Консолидиран извештај за паричен тек (продолжение)

Паричен тек од финансирање

Продадени сопствени акции	-	111
Купени сопствени акции	(7.761)	(313)
Нето зголемувања (намалувања) за обврските по кредити	95.909	1.307.002
Платени дивиденди	(138.638)	(59.317)
Емисија на акции	481.248	-
Исплатени награди на Работоводен Одбор, членови на Управен Одбор и вработени	(30.722)	(25.105)
Нето паричен тек од финансирање	400.036	1.222.378

Нето зголемување (намалување) на паричните средства и
паричниот еквивалент

944.160 (1.895.533)

Парични средства и паричен еквивалент на 01/01

1.037.175 2.932.708

Парични средства и паричен еквивалент на 31/12

27

1.981.335 1.037.175

Забелешки кон финансискиите извештаи

1. Сметководствени политики

Основните сметководствени политики применети при составување на консолидираните финансиски извештаи се наведени во понатамошниот текст:

А. Основа за составување на консолидираниите финансиски извештаи

Консолидираните финансиски извештаи на Групата се изготвени во согласност со: Законот за трговски друштва, Законот за банки и другите регулативи во Република Македонија и се прикажани во македонски денари (МКД).

При изготвувањето на финансиските извештаи за целите на презентација Групата како форма на известување во овие финансиски извештаи ги примени Меѓународните сметководствени стандарди МСС 1 - Презентација на финансиските извештаи и МСС 30 - Образложенија во финансиските извештаи на банки и слични финансиски институции прифатени во Република Македонија. Финансиските извештаи се подготвени во согласност на концептот на историска вредност освен за ревалоризацијата на материјалните и нематеријалните вложувања.

Подготовката на финансиските извештаи во согласност со општо прифатените сметководствени политики бара користење на проценки и претпоставки кои имаат влијание на прикажаните средства и обврски, потенцијалните средства и обврски на денот на финансиските извештаи и прикажаните износи на приходите и расходите за време на извештајниот период. Иако овие проценки се базирани на најдобрите познавања на раководството на тековните настани и акции, вистинскиот резултат може да се разликува од овие проценки.

Дополнителни информации се прикажани во сметководствените политики и соодветните забелешки кон консолидираните финансиски извештаи.

Б. Консолидација

Подружници

Подружници се оние друштва кои се управувани (контролирани) од банката. Контролата постои кога банката има моќ, директно или индиректно, да управува со финансиските и деловните политики на подружниците за да се добие одредена корист од тие активности. Финансиските извештаи на подружниците се вклучени во консолидираните извештаи од моментот на започнувањето до моментот на завршувањето на контролата врз нив.

Трансакции елиминирани при консолидација

Сметките и трансакциите, како и било какви нереализирани добивки кои произлегуваат од меѓусебните односи меѓу Банката и Подружницата се елиминирани при изготвувањето на консолидираните финансиски извештаи.

В. Девизни средствиња

Средствата и изворите искажани во странски валути се сведени во денари по курс важечки на крајот на пресметковниот период. Позитивните и негативните курсни разлики настанати по овој основ се вклучени во консолидираниот биланс на приходи и расходи.

Девизен курс:	31 декември 2003	31 декември 2002
	МКД	МКД
УСД	49,05	58,59
ЕУР	61,29	61,07

Г. Нетирање на финансиски инструменти

Финансиските средства и обврски се нетираат и нивната нето вредност се прикажува во билансот на состојба на нето основа доколку постојат законски применливи права за нетирање и можност за прикажување на нето основа.

Д. Приходи и расходи од камати

Приходите и расходите по основ на камата се прикажани како пресметани приходи и расходи на основа на сите каматоносни побарувања и обврски. Приходите и расходите од камата се пресметани и наплатени во согласност со законските прописи на Република Македонија или со договор помеѓу доверителот и должникот.

Исправка се прави кога наплатата на пресметаните камати е сомнителна и спорна.

Ѓ. Приходи од провизии и надоместоци

Приходите од провизии и надоместоци ги опфаќаат брокерските услуги, наплатените провизии на основа на гаранции, акредитиви и платен промет во земјата и странство. Приходите од провизии и надоместоци се прикажуваат во билансот на успех на основа на нивната пресметка во моментот кога услугите се обезбедени.

Е. Хартии од вредност за тргување

Хартиите од вредност за тргување се оние коишто Групата ги чува со цел за остварување на профит за краток рок. Хартиите од вредност за тргување во билансот на состојба се прикажани по набавна вредност.

Ж. Вложувања во хартии од вредност

Групата ги класификува вложувањата во хартии од вредност во категорија вложени средства расположиви за продажба. Вложувањата во хартии од вредност кои се наоѓаат во портфолиото на Групата на неопределен временски рок, а кои можат да бидат оттуѓени во било кое време заради генерирање ликвидни средства се класификувани во групата вложени средства расположиви за продажба.

Вложувањата во хартии од вредност претходно препознаени по нивната цена на чинење ги вклучуваат и трошоците на трансакциите. Вложувањата во хартии од вредност расположиви за продажба се корегирани по основ на ревалоризација на капиталот во субјектите каде што е извршено вложувањето, како и за исправката на вредност на одредени вложувања утврдена на база на дополнително извршената анализа од страна на менаџментот.

3. Кредити и исправка на вредност на сомнителните и спорни побарувања

Кредитите кои произлегуваат од одобрување на пари директно на кредитокорисникот се категоризирани како кредити одобрени од Групата и се прикажани во билансот на состојбата намалени за посебната резервација. Трошоците спрема трети лица, на пример судските трошоци кои настануваат при обезбедување на кредитот се третираат како трошоци на трансакцијата. Сите кредити се искажуваат кога готовината им е исплатена на кредитокорисниците.

Посебната резерва произлегува како резултат на извршената анализа на кредитното портфолио од страна на менаџментот на Групата согласно законските регулативи во Република Македонија.

Кога кредитот е ненаплатлив, тој се отпишува сразмерно на соодветната исправка на вредноста на сомнителните и спорни побарувања, а последователните наплати ја намалуваат провизијата за покривање на загубата по основ на кредити изразени во Билансот на успех.

Ако износот на исправката на вредноста на сомнителни и спорни побарувања се намали како резултат на некој настан после извршениот отпис, ослободувањето на провизијата се рефлектира како намалување на провизијата за покривање на загубите по основ на кредити.

Структурата на исправките на вредноста на сомнителните и спорни побарувања е дадена во Забелешка 9.

5. Материјални вложувања

Материјалните вложувања се евидентираат по набавна вредност и се ревалоризираат на крајот од годината со примена на официјално објавените коефициенти на ревалоризација засновани на стапката на пораст на цените на индустриските производи. Ваквите коефициенти се применуваат на набавната или ревалоризираната вредност на материјалните вложувања и исправката на вредност. Ефектот од ревалоризацијата се евидентира во корист на ревалоризационите резерви.

Материјалните вложувања набавени во текот на годината се ревалоризирани со примена на официјалните индекси на ревалоризација кои се кумулативно пресметани од месецот на набавката, односно изградбата, до крајот на тековната година.

Инвестициите во тек се евидентирани по нивната набавна вредност вклучувајќи ги трошоците кои ја зголемуваат нивната вредност. На инвестициите во тек не се пресметува амортизација. Со активирањето на инвестициите во тек, сите акумулирани трошоци се трансформирани на релевантните категории на материјални вложувања на кои се пресметува амортизација по соодветни каматни стапки релевантни на соодветната категорија на средствата.

Намалувањето на материјалните вложувања ги опфаќа продажбите и расходувањата намалени за нивната акумулирана амортизација. Капиталните добивки или загуби кои произлегуваат од овие трансакции се прикажуваат во билансот на успех.

Амортизацијата на материјалните вложувања се пресметува по пропорционална метода со примена на утврдени стапки со помош на кои набавната вредност на градежните објекти и опремата треба да се отпишат во текот на нивниот проценет корисен век на траење.

Применетите годишни стапки на амортизација се следните:

Градежни објекти	2.5 %
Мебел и опрема	11-25 %

И. Парични еквиваленти

За потребите на паричниот тек, паричните еквиваленти ги сочинуваат паричните средства и депозитите кај НБРМ, и благајничките записи со доспеаност до 90 дена.

Ј. Бенефиции на вработените

Групата, во текот на своето секојдневно работење, врши исплати во корист на своите вработени за пензиско и здравствено осигурување, вработување и персонален данок коишто се пресметуваат на основа на бруто платите, трошоци за хранарина и трошоци за превоз на вработените во согласност со законските прописи. Групата ги плаќа овие придонеси на Здравствениот и Пензискиот Фонд на Република Македонија по законски стапки. Регулаторните придонеси ги составуваат трошоците за вработените за тековната година. Трошоците за овие исплати се прикажуваат во билансот на успех во истиот период кога се искажани трошоците за плати на вработените.

Групата не работи со било какви пензиски шеми или план за бенефиции после пензионирањето и консеквентно, нема обврски во однос на пензиите. Групата не е обврзана да обезбеди понатамошни бенефиции за сегашните и поранешните работници.

К. Данок на добивка

Данокот на добивка се пресметува и плаќа согласно одредбите на Законот за данок на добивка. Плаќањето на месечниот данок се врши аконтативно. Крајниот данок по стапка од 15% се пресметува на утврдената добивка од билансот на успех, коригирана за одредени ставки согласно законските одредби.

Л. Обврски по кредити

Обврските по кредити се евидентирани на основа на нето добиените средства намалени за трошоците на трансакцијата. Како резултат на тоа почетно признаените обврски по кредити се прикажани по нивната амортизирана вредност.

Љ. Акционерски капитал

Акционерскиот капитал се состои од обични и приоритетни акции.

М. Компаративи

Онаму каде што беше неопходно, извршена е промена на компаративните податоци со цел да се прилагодат со промените во презентирањето во тековната година.

2. Употреба на финансиските инструменти

А. Стратегија на употребата на финансиските инструменти

Групата прима депозити по фиксни или флукуирачки пасивни каматни стапки при што настојува да ги пласира средствата со цел да оствари добивка над просечната каматна маргина.

Групата настојува да ја зголеми каматната маргина преку зголемување на просечната каматна маргина, намалена за исправката на вредноста, преку пласирање на средствата во форма на кредити во стопанството и населението.

Изложеноста на Групата се гледа не само во пласмани во форма на кредити кои се билансни ставки туку и издавањето на гаранции и акредитиви кои се вонбилансни ставки.

Б. Кредитен ризик

Групата е изложена на кредитен ризик во случај кога не е во можност да ги поврати своите пласмани во рок кога тие доспеваат. Групата структурира нивоа на кредитен ризик преку воспоставување на лимити на кредитирање на еден кредитокорисник или на група кредитокорисници како и лимити на кредитирање по географска анализа и анализа по дејности. Ваквите ризици постојано се следат и се предмет на месечни и квартални преиспитувања.

Изложеноста на кредитниот ризик се управува преку редовна анализа на способноста на кредитокорисниците и потенцијалните кредитокорисници за исполнување на нивните обврски кон Групата и промена на кредитните лимити, онаму каде што тоа е потребно. Изложеноста на кредитниот ризик се намалува преку обезбедување колатерал, депозитите и банкарските гаранции.

Максималната изложеност на кредитен ризик претставува книговодствена вредност на сите финансиски средства во билансот на состојба.

Географска концентрација на средствата, обврските и вонбилансната евиденција

Состојба на 31 декември 2003	Вкупно средства	Вкупно обврски	Потенцијални обврски
Република Македонија	8.506.346	7.421.205	1.922.065
Земји членки на ЕУ	1.635.642	915.865	-
Земји во Европа кои не се членки на ЕУ	970.960	964.762	-
Други земји	387.003	641	-
	11.499.951	9.302.473	1.922.065
Состојба на 31 декември 2002			
Република Македонија	6.008.920	5.909.737	1.330.282
Земји членки на ЕУ	1.849.131	416.493	-
Земји во Европа кои не се членки на ЕУ	752.322	896.020	-
Други земји	196.826	11.101	-
	8.807.199	7.233.351	1.330.282

В. Девизен ризик

Групата е изложена на ефектите од флукуација на девизните курсеви кои имаат влијание на финансискиот резултат и паричниот тек на Групата. Управниот Одбор ги донесува лимитите за изложеност на Групата на девизниот ризик по валути при што девизната позиција на Групата се следи дневно. Табелата која следува ја прикажува изложеноста на Групата по странски валути со состојба на 31 декември. Средствата и обврските се прикажани по нивната книговодствена вредност, категоризирани по видови валути.

Изложеност на Групата на девизен ризик

Износот на вкупната актива и вкупната пасива изразена во илјади МКД анализирана како денарски и девизни салда е дадена подолу:

Состојба на 31 декември 2003

	ЕУР	УСД	МКД	Осџанани	Вкупно
Актива					
Парични средства и депозити кај					
Народна Банка на Македонија	677.529	563.874	157.678	282.254	1.681.335
Благајнички записи	-	-	300.000	-	300.000
Пасмани во, и кредити на други банки	2.110.788	107.910	126.363	-	2.345.061
Хартии од вредност за тргување	-	-	293.335	-	293.335
Кредити	2.812.779	284.891	3.546.154	-	6.643.824
Долгорочни вложувања во хартии од вредност	-	-	29.394	-	29.394
Материјални вложувања	-	-	494.384	-	494.384
Нематеријални вложувања	-	-	13.801	-	13.801
АВР и останата актива	28.472	4.212	111.553	-	144.237
Вкупна актива	5.629.568	960.887	5.072.662	282.254	11.945.371
Пасива					
Депозити на банки	37.130	2.345	236.196	48	275.719
Депозити на комитенти	3.133.384	501.424	2.350.320	80.048	6.065.176
Обврски по кредити	2.365.055	385.044	123.236	-	2.873.335
ПВР и останата пасива	11.530	2.218	43.596	6.022	63.366
Вкупно обврски	5.547.099	891.031	2.753.348	86.118	9.277.596
Нето изложеност	82.469	69.856	2.319.314	196.136	

Состојба на 31 декември 2002

Вкупна актива	5.717.120	711.014	2.552.072	263.515	9.243.721
Вкупна пасива	4.910.563	810.530	1.399.574	61.341	7.182.008
Нето ликвидност	806.557	(99.516)	1.152.498	202.174	

Г. Капитален ризик

Анализа на капиталниот ризик

Групата е изложена на ефектите од флукуација на капиталните стапки кои имаат влијание на финансискиот резултат и паричниот тек на Групата. Капиталната маргина може да се зголеми како резултат на движењето на капиталните стапки или да биде намалена и да предизвика загуби во случај на неочекувани движења на истите. Управниот Одбор ги донесува лимитите за изложеност на Групата на капиталниот ризик преку дневно следење на движењето на капиталните стапки.

Состојба на 31 декември 2003	До 1 месец	1-3 месеци	3-12 месеци	1-5 години	Над 5 години	Не капитално- носни	Вкупно
Актива							
Парични средства и депозити кај							
Народна Банка на Македонија	974.270	-	-	-	-	707.065	1.681.335
Благајнички записи	300.000	-	-	-	-	-	300.000
Пласмани во, и кредити на							
други банки	1.805.430	435.278	59.118	2.421	42.500	314	2.345.061
Хартии од вредност за тргување	-	-	293.335	-	-	-	293.335
Кредити	804.633	1.499.012	2.498.700	1.182.371	423.599	235.509	6.643.824
Долгорочни вложувања во							
хартии од вредност	-	-	-	-	-	29.394	29.394
Материјални вложувања	-	-	-	-	-	494.384	494.384
Нематеријални вложувања	-	-	-	-	-	13.801	13.801
АВР и останата актива	-	-	-	-	-	144.237	144.237
Вкупна актива	3.884.333	1.934.290	2.851.153	1.184.792	466.099	1.624.704	11.945.371
Пасива							
Депозити на банки	118.279	88.869	50.500	-	-	18.071	275.719
Депозити на комитенти	2.887.226	1.182.350	554.878	396.626	6.128	1.037.968	6.065.176
Обврски по кредити	748.410	1.064.156	704.209	256.624	99.936	-	2.873.335
ПВР и останата пасива	-	-	-	-	-	63.366	63.366
Вкупна пасива	3.753.915	2.335.375	1.309.587	653.250	106.064	1.119.405	9.277.596
Нето капитален ризик 2003	130.418	(401.085)	1.541.566	531.542	360.035	505.299	

<i>Состојба на 31 декември 2002</i>	<i>До 1 месец</i>	<i>1-3 месеци</i>	<i>3-12 месеци</i>	<i>1-5 години</i>	<i>Над 5 години</i>	<i>Не каматно- носни</i>	<i>Вкупно</i>
Актива							
Парични средства и депозити кај							
Народна Банка на Македонија	692.972	-	-	-	-	276.603	969.575
Благајнички записи	67.600	-	-	-	-	-	67.600
Пласмани во, и кредити на							
други банки	1.874.437	457.267	-	-	-	290	2.331.994
Хартии од вредност за тргување	-	-	133.141	-	-	-	133.141
Кредити	462.577	379.609	2.019.266	1.943.476	272.068	22.416	5.099.412
Долгорочни вложувања							
во хартии од вредност	-	-	-	-	-	21.623	21.623
Материјални вложувања	-	-	-	-	-	507.639	507.639
Нематеријални вложувања	-	-	-	-	-	9.871	9.871
АВР и останата актива	-	-	-	-	-	102.866	102.866
Вкупна актива	3.097.586	836.876	2.152.407	1.943.476	272.068	941.308	9.243.721
Пасива							
Депозити на банки	350.450	222.000	18.971	-	-	5.700	597.121
Депозити на комитенти	2.132.118	512.477	444.202	28.460	-	642.726	3.759.983
Обврски по кредити	177.118	44.160	672.180	1.203.069	680.899	-	2.777.426
ПВР и останата пасива	-	-	-	-	-	47.478	47.478
Вкупна пасива	2.659.686	778.637	1.135.353	1.231.529	680.899	695.904	7.182.008
Нето каматен ризик 2002	437.900	58.239	1.017.054	711.947	(408.831)	245.404	

Д. Анализа според доспеаността

Групата е изложена на дневни потреби на расположливите парични ресурси од overnight депозити, тековните средства, доспеаните депозити, доспеаните кредити и гаранции. Управниот Одбор има донесено Политики и Процедури за Управување со ликвидноста. Основна цел на Групата е максимизирање на профитабилноста со оптимална комбинација на рочноста и валутната структура на средствата и изворите на средства.

Подолу прикажаната табела ги презентира средствата и обврските на Групата според доспеаноста, прикажани по нивната книговодствена вредност, категоризирани по датум на доспевање.

Доспеаност на активата и пасивата

Состојба на 31 декември 2003	До 1 месец	1-3 месеци	3-12 месеци	1-5 години	Над 5 години	Вкупно
Актива						
Парични средства и депозити кај						
Народна Банка на Македонија	1.681.335	-	-	-	-	1.681.335
Благајнички записи	300.000	-	-	-	-	300.000
Пласмани во, и кредити на други банки	1.805.430	435.278	59.431	2.421	42.501	2.345.061
Хартии од вредност за тргување	-	-	293.335	-	-	293.335
Кредити	417.922	939.971	2.831.329	2.014.302	440.300	6.643.824
Долгорочни вложувања во						
хартии од вредност	-	-	-	-	29.394	29.394
Материјални вложувања	-	-	-	-	494.384	494.384
Нематеријални вложувања	-	-	-	-	13.801	13.801
АВР и останата актива	115.348	-	-	12.884	16.005	144.237
Вкупна актива	4.320.035	1.375.249	3.184.095	2.029.607	1.036.385	11.945.371
Пасива						
Депозити на банки	136.350	88.869	50.500	-	-	275.719
Депозити на комитенти	3.808.945	1.197.350	656.127	396.626	6.128	6.065.176
Обврски по кредити	174.254	356.682	838.235	1.174.094	330.070	2.873.335
ПВР и останата пасива	63.366	-	-	-	-	63.366
Вкупно пасива и фондови	4.182.915	1.642.901	1.544.862	1.570.720	336.198	9.277.596
Нето ликвидност	137.120	(267.652)	1.639.233	458.887	700.187	
Состојба на 31 декември 2002						
Вкупна актива	3.468.272	836.876	2.086.774	1.989.622	862.177	9.243.721
Вкупна пасива	3.354.421	778.637	1.137.668	1.231.529	679.753	7.182.008
Нето ликвидност	113.851	58.239	949.106	758.093	182.424	

Белешки кон финансискиите извештаи

(Износиите во забелешките се изразени во илјади МКД, доколку не е поинаку назначено)

3. Нето приходи од камати

	2003	2002
Приходи од камати		
Население	222.173	171.610
Претпријатија	528.333	405.103
Домашни банки	39.594	62.987
Странски банки	56.505	64.099
Затезна камата	9.022	9.240
	855.627	713.039
Расходи од камата		
Население	54.688	66.602
Претпријатија	71.587	80.102
Домашни банки	15.128	16.866
Странски банки	116.462	76.177
	257.865	239.747

4. Нето приходи од провизии и надоместоци

	2003	2002
Приходи од провизии и надоместоци		
Население	17.931	26.707
Претпријатија	239.332	268.419
Банки	2.567	2.251
Останато	8.282	7.965
	268.112	305.342
Расходи од провизии и надоместоци		
Останати финансиски организации	8.786	6.100
Банки	20.243	8.730
Останато	2.090	12.683
	31.119	27.513

5. Приходи од дивиденди

	2003	2002
Вложувања во хартии од вредност	10.083	4.742
	10.083	4.742

6. Курсни разлики (нејшо)

	2003	2002
Позитивни курсни разлики	1.007.791	668.367
Негативни курсни разлики	(956.816)	(611.353)
	50.975	57.014

7. Расходи од работењето

	2003	2002
Трошоци за вработените	183.351	153.181
Данок на финансиски трансакции	-	83.419
Административни и маркетинг трошоци	106.287	88.773
Премии за осигурување	27.512	31.615
Амортизација и ревалоризација на амортизација на материјални и нематеријални вложувања	49.872	26.798
Останато	12.681	12.652
	379.703	396.438

8. Трошоци за вработениите

	2003	2002
Плати	96.139	82.013
Надоместоци за храна и превоз	9.662	8.006
Даноци и придонеси	71.836	60.679
Регрес за годишен одмор	2.179	1.326
Останато	3.535	1.157
	183.351	153.181

На 31 декември 2003 година Групата своите активности ги извршуваше со просечно 241 вработени (2002: 200).

9. Исправка на вредноста на сомнителни и спорни побарувања

	2003	2002
Исправка на вредноста на пласмани во и кредити на други банки (забелешка 13)	2.517	-
Исправка на кредити дадени на комитенти (забелешка 15)	202.481	137.710
Исправка за ненаплатена камата и останати побарувања (забелешка 18)	11.060	54
Исправка на вложувања во хартии од вредност (забелешка 16)	123	(464)
Исправка на потенцијалните и преземените обврски	19.835	33.261
	236.016	170.561

10. Данок од добивката

	2003	2002
Добивка пред данок од добивката	294.969	269.184
Пресметан данок по даночна стапка од 15% (2002 : 15%)	44.245	40.378
Зголемување на даночната добивка по основ на:		
- трошоци кои не ја намалуваат даночната основица согласно локалната законска регулатива	833	894
Намалување на даночната добивка по основ на:		
- дивиденди	(1.512)	(646)
- неоданочив приход согласно локалната законска регулатива	(25.851)	(24.323)
- капитална добивка	(859)	(381)
- инвестиции во материјални средства	(5.051)	(68)
Вкупно пресметан данок	11.805	15.854

Управата за јавни приходи е надлежна да врши целосна даночна контрола за годината којашто завршува на 31 декември 2003 година. Управата за јавни приходи може во секое време да изврши проверка на книгите и сметките во наредните пет до десет години за периодот кој е предмет на ревизија, и може да пресмета дополнителни даночни обврски. Менаџментот на Групата не е запознаен со настани кои би предизвикале потенцијални обврски по овој основ.

11. Парични средства и депозити кај Народна Банка на Република Македонија

	2003	2002
Парични средства во благајна	345.759	132.205
Тековни сметки кај домашни банки	30.499	14.468
Тековни сметки кај странски банки	944.012	685.766
Ограничени сметки	14.223	7.206
Останати краткорочни средства	863	32
Депозити кај Народна Банка на Република Македонија	345.979	129.898
	1.681.335	969.575

Групата е должна да држи задолжителна резерва во денари кај Народна банка на Македонија, која на ден 31 декември 2003 година претставува 7,5% од просечната месечна состојба на депозитите по видување, орочените депозити до 3 месеци и на депозитите орочени на 3 и повеќе месеци. Каматната стапка на средствата издвоени за задолжителна резерва изнесува 4% (2002: 6%).

Според Законот за Народна банка на Република Македонија, на 19 март 2003 година донесена е Одлука за задолжителна резерва на банките во девизи. Според оваа Одлука првата пресметка на задолжителната резерва банките ја составуваат за мај 2003 година, а обврската за издвојување започнува на 11 јуни 2003 година, односно банките се обврзани да пресметуваат и издвојуваат задолжителна резерва во девизи по стапка од 7,5% од просечните дневни состојби на сметките искажани во евра со примена на средниот курс на НБРМ кој важи на последниот ден на пресметката. Банките се должни износот на пресметаната задолжителна резерва да го трансферираат во евра на сметката на Народна Банка кај Deutsche Bundesbank Frankfurt. На издвоените средства во задолжителната резерва во девизи, во висина на обврската Народна Банка плаќа надомест од 1%.

Ограничените сметки претставуваат издвоени средства по отворени акредитиви со рок на достасаност до деведесет дена за сметка на коминтентите на Групата.

12 . Блаѓајнички записи

	2003	2002
Блаѓајнички записи издадени од НБРМ	300.000	67.600
	300.000	67.600

Блаѓајничките записи издадени од НБРМ се со рок на доспевање од 28 дена и со каматна стапка од 6,5%(2002: 15%). Тековните приходи се прикажани во приходи од камати.

13. Пасмани во, и кредити на други банки

	2003	2002
Кредити на други банки и други финансиски институции	129.434	12.000
Пасмани во странски банки	2.034.506	2.106.176
Пасмани во домашни банки	183.879	214.059
	2.347.819	2.332.235
Исправка на вредноста	(2.758)	(241)
	2.345.061	2.331.994

Пасманите коишто Тутунска банка ги има во странски банки се со каматна стапка од 0,95% - 2,25% (2002: 2,75% - 3,37%), а во домашни банки до 1,54% (2002: 2,46 - 9%).

Дадените кредити на банки и други финансиски институции се со каматна стапка од 3% - 9% (2002: 9% - 10%).

14 . Хартии од вредности за тргување

	2003	2002
Конвертибилни сертификати	17.145	-
Државни обврзници	227.054	83.812
Вложувања во акции	49.136	49.329
	293.335	133.141

Државните обврзници вклучуваат обврзници за денационализација во износ од МКД 76.794.000 и обврзници издадени од државата за заробено девизно штедење во износ од МКД 150.260.000. Добивките и загубите од тргувањето на државните обврзници се признаваат во нето добивката од тргување.

15. Дадени кредити на комисионини

	Крайкорочни		Долгорочни	
	2003	2002	2003	2002
Население	21.458	439.563	1.689.363	1.048.653
Претпријатија	3.229.590	2.750.392	2.473.409	1.309.463
Јавен сектор	72.680	4.024	-	187.513
	3.323.728	3.193.979	4.162.772	2.545.629
Исправка на вредноста	(409.067)	(358.163)	(433.609)	(282.033)
	2.914.661	2.835.816	3.729.163	2.263.596

Каматната стапка на долгорочните кредити се движи од 5,7% - 27% (2002: 4,4% - 27%), а на краткорочните кредити од 3 - 19% (2002: 4,4 - 27%).

Движење на исправката на вредност: Кредити

	2003	2002
Состојба на 1 јануари	640.196	509.493
Нова исправка на вредност	297.913	137.710
Ослободена резервација	(95.432)	-
Нето исправка на вредност	202.481	137.710
Пренесено на вонбилансна евиденција	-	(7.007)
Останато	(1)	-
Состојба на 31 декември	842.676	640.196

Анализа по дејности:

	2003		2002	
	%		%	
Трговија и финансии	2.097.925	28,0	1.369.684	23,7
Индустрија	2.589.978	34,6	1.954.641	33,8
Земјоделство	251.289	3,3	315.495	5,4
Градежништво	95.326	1,3	58.431	1,0
Население	1.714.503	22,9	1.488.216	25,7
Останато	737.479	9,9	553.141	10,4
Исправка на вредност	(842.676)		(640.196)	
	6.643.824	100	5.099.412	100

Географска анализа на дадените кредити:

	2003	%	2002	%
Република Македонија	6.643.824	100	5.099.412	100

16 . Вложувања во долгорочни хартии од вредност

	2003	2002
Расположиви за продавање:		
Акции:		
Банки и други финансиски организации:		
Комерцијална банка А.Д. - Скопје	1.800	1.798
Табак осигурување А.Д. - Скопје	4.810	4.811
Централен депозитар за хартии од вредност	3.310	1.651
Клириншка куќа	9.660	4.500
Пазар на пари и краткорочни хартии од вредност	372	304
SWIFT	538	-
Македонска Берза на хартии од вредност	2.329	1.861
Претпријатија:		
Југотутун - Скопје	138	138
Табак - Охрид	9.080	9.080
Исправка	(2.643)	(2.520)
	29.394	21.623

17. Материјални вложувања

Набавната вредност на материјални вложувања и соодветната амортизација на 31 декември 2003 година е прикажана подолу:

	<i>Згради</i>	<i>Мебел и опрема</i>	<i>Инвестиции во тек</i>	<i>Вкупно</i>
31 декември 2002				
Набавна или ревалоризирана вредност				
Состојба на 1 јануари 2002	351.991	115.953	32.977	500.921
Зголемувања	3.576	64.745	18.491	86.812
Пренос од инвестиции во тек	45.011	-	(45.011)	-
Намалување	-	(2.272)	-	(2.272)
Ревалоризација	3.915	1.498	-	5.413
Состојба на 31 декември 2002	404.493	179.924	6.457	590.874
Исправка на вредност				
Исправка на 1 јануари 2002	14.679	46.186	-	60.865
Амортизација	3.576	20.049	-	23.625
Намалување	-	(2.152)	-	(2.152)
Ревалоризација	201	696	-	897
Состојба на 31 декември 2002	18.456	64.779	-	83.235
31 декември 2003				
Набавна или ревалоризирана вредност				
Состојба на 1 јануари 2003	404.493	179.924	6.457	590.874
Зголемувања	736	29.941	2.538	33.215
Пренос од инвестиции во тек	6.458	2.537	(8.995)	-
Намалување	-	(4.620)	-	(4.620)
Ревалоризација	1	62	-	63
Состојба на 31 декември 2003	411.688	207.844	-	619.532
Исправка на вредност				
Исправка на 1 јануари 2003	18.456	64.779	-	83.235
Амортизација	10.246	36.173	-	46.419
Намалување	-	(4.512)	-	(4.512)
Ревалоризација	-	5	-	5
Состојба на 31 декември 2003	28.702	96.445	-	125.147
Неотпишана вредност на 31 декември 2003	382.986	111.399	-	494.385
Неотпишана вредност на 31 декември 2002	386.037	115.145	6.457	507.639

18. АВР и останиа актива

	<u>2003</u>	<u>2002</u>
Пресметана доспеана камата	72.407	49.691
Пресметана недоспеана камата	35.187	33.914
Наплатени побарувања по преземени материјални вредности	12.885	6.953
Провизии и надоместоци	11.929	20.568
Аконтации за даноци и придонеси	7.581	-
Аванси за материјални вложувања	16.005	314
Останата актива	17.466	5.362
Исправка на вредноста на камата	(29.223)	(13.936)
	144.237	102.866

**Движење на исправката на вредност:
Камата и останати побарувања**

	<u>2003</u>	<u>2002</u>
Состојба на 1 јануари	13.936	12.742
Нова исправка на вредност	21.525	3.761
Наплатени износи	(10.465)	(3.707)
Нето исправка на вредност	11.060	54
Пресметана камата	4.227	1.140
Состојба на 31 декември	29.223	13.936

19. Дейозии на банки

	<u>2003</u>	<u>2002</u>
Депозити по видување:		
Банки и Штедилници	47.779	17.044
Осигурителни компании	44.624	3.138
Останати финансиски институции	7.394	-
Орочени депозити:		
Банки	25.153	479.530
Осигурителни компании	148.769	97.409
Останати финансиски институции	2.000	-
	275.719	597.121

Каматните стапки на депозитите по видување на банки и останати финансиски институции изнесуваат од 0,75% - 1% годишно (2002: од 2% - 2,5% годишно), а каматните стапки на орочените депозити изнесуваат 1,5% - 8% годишно (2002: од 2,5% - 8,5% годишно).

20 . Депозити на комисиони

	2003	2002
<i>Јавни институции</i>		
- депозити по видување	29.668	-
- орочени депозити	7.100	6.100
<i>Претпријатија</i>		
- депозити по видување	1.866.884	1.337.791
- орочени депозити	1.168.036	274.489
<i>Население</i>		
- депозити по видување	1.391.745	1.057.363
- орочени депозити	1.509.273	1.027.835
<i>Ограничени депозити</i>		
- претпријатија	92.470	56.405
	6.065.176	3.759.983

Каматните стапки на депозитите по видување изнесуваат од 0,10% - 1% годишно (2002: од 0,5% - 3% годишно), а каматните стапки на орочените депозити изнесуваат од 0,2% - 9% годишно (2002: од 0,6% - 9% годишно).

21. Обврски по кредити

	2003		2002	
	Крайкорочни	Долгорочни	Крайкорочни	Долгорочни
Домашни извори:				
- Македонска банка за поддршка на развојот	108.852	259.107	146.962	135.927
- Фондација НЕПА	-	99.936	-	94.655
- Македонска развојна фондација за претпријатија	-	146.902	-	139.108
- Позајмици преку Меѓубанкарски пазар на пари	-	-	36.000	-
Странски извори:				
- НЛБ Групација	770.650	733.279	505.662	668.099
- LB Interfinanz AG	-	-	-	470.244
- ICDF Тајван	-	129.985	-	155.285
- Светска банка	-	587.948	-	425.484
- ИФАД 2 (Меѓународен фонд за развој на земјоделството)	-	13.376	-	-
Останати извори	23.300	-	-	-
Тековна доспеаност	466.362	(466.362)	204.834	(204.834)
	1.369.164	1.504.171	893.458	1.883.968

Каматните стапки на обврските по кредити се како што следи:

Извори на средства	Каматна стапка	
	2003	2002
МБПР	5,5%-8%	5-8%
НЛБ - групација	ЕУРИБОР + 0,75% - ЕУРИБОР 2,25%	ЕУРИБОР + 5% - ЕУРИБОР + 4%
МРФП	4,25% - 5,4%	4,25% - 5%
Тајванска кредитна линија	6 месечен ЛИБОР - 0,5%	УСЛИБОР намален за 0,5% - 4%

22 . ПВР и осигурувања пасива

	2003	2002
Пресметани доспеани камати	23.475	12.888
Пресметани недоспеани камати	17.971	23.694
Обврски по работи со население	1.968	-
Обврски за дивиденди	2.600	1.729
Обврски кон добавувачи	8.193	3.954
Обврски за даноци и придонеси	1.615	2.696
Останата пасива	7.544	2.517
	63.366	47.478

23. Потенцијални и преземени обврски

	2003	2002
Гаранции:		
- во МКД	731.407	372.216
- во странска валута	820.222	542.108
Акредитиви		
- во странска валута	370.436	415.958
Посебна резерва	(164.882)	(145.047)
	1.757.183	1.185.235

24. Трансакции со поврзани субјекти

	Претпријатија кои имаат членови во Управниот Одбор	
	2003	2002
Кредити		
Состојба на кредитите на почетокот на годината	51.000	-
Кредити одобрени во текот на годината	147.105	398.781
Вратени кредити во текот на годината	(157.007)	(347.781)
Состојба на 31 декември	41.098	51.000

	Претпријатија кои имаат членови во Управниот Одбор		Поврзани претпријатија	
	2003	2002	2003	2002
Депозити				
Состојба на почетокот на годината	1.503	112	-	-
Примени депозити во текот на годината	1.249.800	1.617.363	31.000	-
Вратени депозити во текот на годината	(1.250.532)	(1.615.972)	-	-
Состојба на 31 декември	771	1.503	31.000	-

Обврски по кредити

Состојба на почетокот на годината	-	-	1.173.761	579.639
Примени депозити во текот на годината	-	-	958.466	1.033.855
Вратени депозити во текот на годината	-	-	(628.289)	(439.733)
Состојба на 31 декември	-	-	1.503.938	1.173.761

25. Средствa и извори на средствa по работи во име и за сметка на правни лица и граѓани

	2003	2002
Правни лица	662.296	471.742
Физички лица	60.495	32.613
Останато	29.757	321.414
	752.548	825.769

Групата управува со средства во име и за сметка на правни лица и граѓани кои се пласираат во главно во вид на кредити на претпријатија без одредена намена. Овие средства се водат одвоено од средствата на Групата.

Активната и пасивната камата по основ на овие средства се книжи во корист или на товар на соодветните извори, а Групата не поднесува ризик во врска со тоа работење.

За своите услуги Групата наплатува надомест кој ги товари овие средства.

Привремените депозити кај Групата настануваат како резултат на разликата помеѓу моментот на примање на средствата од трети лица и нивното пласирање по пат на кредити.

26 . Акционерски капитал

	Обични акции		Приоритетни акции	
	2003	2002	2003	2002
Во број на акции				
На 1 јануари	483.229	456.086	50.221	50.221
Издадени акции со капитализирана дивиденда	-	27.143	-	-
Емисија на акции	160.416	-	-	-
На 31 декември - целосно платени	643.645	483.229	50.221	50.221

Зголемувањето на акционерскиот капитал е резултат на издавање на обични акции со Одлука за единаесеттата емисија на акции од 28 март 2003 за издадени 22.916 обични акции и Одлука за дванаесеттата емисија на акции од 23 октомври 2003 година за издадени 137.500 обични акции. Номинална вредност на издадените акции е 1.000 денари за една акција, а продажната вредност изнесува 3.000 денари за една акција. Акциите кои се издадени со единаесеттата и дванаесеттата емисија се запишани и уплатени од LB Interfinanz AG - Цирих по основ на субординираниот кредит со клаузула за задолжителна конверзија во акционерскиот капитал склучен помеѓу Тутунска Банка А.Д. - Скопје и LB Interfinanz AG - Цирих на 28 октомври 2002 година.

Подоле се прикажани акционерите кои имаат сопственост која надминува 5% од издадените акции со право на глас:

Име	% акции со право на глас
LHB AG - Frankfurt	35,2%
LB Interfinanz AG	24,9%
Nova Ljubljanska banka D.D. - Љубљана	16,4%
Тутунски комбинат А.Д. Куманово	9,5%

27. Парични еквиваленти

За потребите на паричниот тек, паричните средства и депозитите кај НБРМ како и паричните еквиваленти ги сочинуваат следниве позиции со доспеаност помала од 90 дена:

	2003	2002
Парични средства и депозити кај НБРМ (Забелешка 11)	1.681.335	969.575
Благајнички записи (Забелешка 12)	300.000	67.600
	1.981.335	1.037.175

28. Настани после завршната сметка

По денот на составување на завршната сметка не се случиле настани од материјално значање, а кои имаат влијаније на консолидираните финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2003.

Извештај на ревизијата

До Собранието на Тутунска Банка А.Д. - Скопје

Извршивме економско - финансиска ревизија на придружниот консолидиран биланс на состојба на Тутунска Банка А.Д. - Скопје (*Групата*), и нејзината подружница Тутунска брокер А.Д. - Скопје, заеднички именувани како Групата на 31 декември 2003 година, како и на поврзаните со него извештаи за билансот на успех и паричен тек за годината тогаш завршена. Одговорноста за консолидираните финансиски извештаи е на раководството на Групата. Нашата обврска е да изразиме независно мислење засновано на извршената ревизија на консолидираните финансиски извештаи на Групата.

Економско - финансиската ревизија ја извршивме во согласност со Меѓународните Стандарди на Ревизијата. Овие стандарди бараат од нас да ја планираме и извршиме ревизијата со цел да се здобиеме со доволно докази кои ќе ни обезбедат разумна увереност дали консолидираните финансиски извештаи не содржат материјално значајни грешки. Економско - финансиската ревизија вклучува испитување, врз основа на тестирање на евиденцијата што ги поткрепува износите и прилозите во консолидираните финансиски извештаи. Таа исто така вклучува и оценка на значајните пресметки и мислења од раководството при подготовката на консолидираните финансиски извештаи, како и дали сметководствените политики се соодветни на околностите на Групата, конзистентно применети и адекватно изложени.

Консолидираните финансиските извештаи на Групата за годината завршена на 31 декември 2002 година, биле ревидирани од друга ревизорска кука која дала позитивно мислење за консолидираните финансиски извештаи на Групата.

Според наше мислење, консолидираните финансиски извештаи во сите материјални аспекти реално и објективно ја прикажуваат финансиската состојба на Групата на ден 31 декември 2003 година, резултатите од работењето и паричниот тек за тогаш завршената година, во согласност со сметководствените стандарди кои се применуваат во Република Македонија и барањата на Законот за банки, Законот за трговските друштва и другите регулативи.

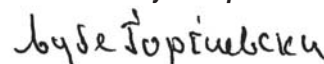
PRICEWATERHOUSECOOPERS ■

Скопје
16 февруари 2004 година

Директор
Руди Лазаревски

Овластен ревизор
Љубе Ѓорѓиевски

Финансиски Извештаи
За годините што завршуваат на
31 декември 2003 и 31 декември 2002

Биланс на приходи и расходи (Тутунска банка)

(сите износи се искажани во илјади МКД)

	Забелешка	31 декември	
		2003	2002
Приходи од камата	3	859.527	713.202
Расходи од камата	3	(257.949)	(239.950)
Нето приходи од камата		601.578	473.252
Приходи од провизии и надоместоци	4	247.055	294.512
Расходи од провизии и надоместоци	4	(30.242)	(27.124)
Нето приходи од провизии и надоместоци		216.813	267.388
Приходи од дивиденди	5	5.641	3.126
Курсни разлики (нето)	6	49.463	56.864
Нето добивки од тргување		3.252	1.101
Останати приходи од работењето		8.923	20.201
Приходи од тековно работење		885.670	821.932
Расходи од тековно работење	7	(374.646)	(391.346)
Исправка на вредноста на сомнителни спорни побарувања	9	(235.534)	(172.094)
Добивка пред данок од добивка		275.490	258.492
Данок од добивка	10	(9.873)	(14.923)
Нето добивка		265.617	243.569

Биланс на состојба (Тушунска банка)

(свиџе износи се искажани во илјади МКД)

		Забелешка		31 декември	
		2003	2002		
АКТИВА					
Парични средства и депозити кај Народна Банка на Македонија	11	1.665.300	968.108		
Благајнички записи	12	300.000	67.600		
Пласмани во, и кредити на други банки	13	2.366.327	2.331.994		
Хартии од вредност за тргување	14	220.855	45.092		
Кредити	15	6.643.824	5.145.558		
Долгорочни хартии од вредност	16	55.847	49.279		
Материјални вложувања	17	492.741	507.028		
Нематеријални вложувања		13.544	9.613		
ABP и останата актива	18	144.054	102.527		
Вкупна актива		11.902.492	9.226.799		
ПАСИВА					
Депозити на банки	19	278.820	597.121		
Депозити на комитенти	20	6.049.775	3.762.442		
Обврски по кредити	21	2.873.335	2.777.426		
Посебна резерва за вонбилансни ставки		164.882	145.047		
ПВР и останата пасива	22	60.071	46.165		
Вкупна пасива		9.426.883	7.328.201		
КАПИТАЛ					
Акционерски капитал		693.866	533.450		
Акционерска премија		968.422	647.590		
Задржана добивка		261.309	239.260		
Резерви		318.470	245.055		
Ревалоризациони резерви		233.542	233.243		
Вкупно капитал		2.475.609	1.898.598		
Вкупно пасива и капитал		11.902.492	9.226.799		
Потенцијални и преземени обврски	23	1.922.065	1.330.282		

На 26 февруари 2004 година Управниот Одбор на Банката ги одобри овие Финансиски Извештаи за издавање.

Горѓи Јанчевски
Прв Генерален Директор

Љубе Рајевски
Втор Генерален Директор

Годишен извештај 2003
Текст: Тутунска банка А.Д. Скопје
Дизајн: Студио Лого, Скопје
Фото: Студио 3Д, Скопје
Печати: Скенпоинт, Скопје - 2004

